

Üvegtigris (2001)

Az *Üvegtigris* nem egy professzionális produkció, nem egy művészfilm vagy éppen egy filmdráma, hanem egy vígjáték, amely ahelyett, hogy trash lenne, inkább szórakoztató, vulgáris, nevetséges és sajnos részben valóságos is. A megosztó szatíra olyan, mint egy búzaszem a mocsárban, ugyanis a kétezres évek magyar filmgyártása nem döntött csúcspontokra. Ilyen értelemben az *Üvegtigris* egy sovány vigasz, amely legalább meg tudja mosolyogtatni a nézőt, és még szállóigéket is hagyott maga után. Húsz éve közszájon forog az „Izirájder öcsém” (jelentsen ez bármit), az „egy bubis, két bubis”, a „Szervuuusz! Sanyi a király!”, illetve „kegytárgy” volt Csoki Babetája, Cingár Szaxofonja, Róka bármelyik kacatja, az Impala, ami elpusztult és természetesen a jól ismert büfés kocsi, amely az *Üvegtigris* nevet kapta.

A helyszín, Lali büféje, a karakterek mind Közép-Kelet-Európát szimbolizálják. A vendégek, Lali haverjai a roncsársadalom részei, akik magukkal hoztak valamit a Kádár-rendszerből (mutyizás, maszekolás, biznisz), és viszik azt tovább, hogy még inkább lelepleződjön a kádári hagyaték megléte. Egy deformált demokrácia világlik ki, a nyugathoz való közeledés keserű bukása, a magyar valóság és az amerikai álom ütközése. Az amerikai büfésjárgány olyan akár egy intézmény, amelytől demokráciát, változást, frissülést lehet majd várni, de mivel rossz helyen van, mindent felemészt az ügyeskedés, a ravaszság és a megúszás. Szinte komikus, ahogy Lali vár a csodára, hogy egyszer beinduljon az üzlet, a tóban legyenek halak, a kiültetett tuják magasra nőjenek és sikerüljön új kocsit vásárolni. De a büfé nincs jó helyen, és az is lehet, hogy a gazdájára is ugyanez vonatkozik.

Az *Üvegtigris* frappáns párbeszédet tartalmaz, a kisebb csattanók nagyot szólnak, a deficit megformálása hiteles, a vallomásfelvétel részletei ironikusak, a botrány, a szerencsétlenség, a balkániság teljes mértékben kiérződik. A film gyengéje a néhol elnagyolt helyzetek, a túljátszás, néhány elvágott dialógus, amelyeknek talán hosszabbaknak kellett volna lenniük. Mindenesetre az *Üvegtigris* a be nem teljesedés története, egy projekt szarkasztikus bukásának interpretálása, amit temperamentumtól függően érdemes megnézni, mert az utalásokat nem biztos, hogy mindenki érteni fogja, és a humor sem biztos, hogy mindenkinek sajátja lesz.